

Таким чином, аналіз словотвірної структури іменувань подільського села, що вживалися поруч з особовим іменем для ідентифікації особи в кінці XVIII – на початку XIX ст., та порівняльна характеристика цих лексем в ЙМ і ФМ показують, що на рубежі XVIII - XIX ст. інтенсивно проходив процес становлення спадкових родових назв, які поступово закріплювались як прізвища

Література:

1. Бучко Г.С. Йосифінська та Францискацька метрики як джерело досліджень антропонімії на західноукраїнських землях // Питання історичної ономастики України. – К.: Наукова думка, 1994. – С.239-247.
2. Бучко Г.С. Граматичні та функціональні зміни при становленні посесивних моделей українських прізвищ. (За даними досліджень антропонімії Бойківщини) // Najnowsze pręgnięcia nazwownicze. – Warszawa Energeja_ 1998. S. 327-332
3. Бучко Г.С. Способи творення українських прізвищ (Семантичний спосіб) // Наукові записки Серія: Мовознавство – Тернопіль: ТДПУ, 2002. – Вип. IX. – С. 206-212.
4. Худаш М.Л. З історії української антропонімії. – К.: Наукова думка, 1977. – 236с.
5. Чучка П.П. Розвиток імен і прізвищ // Історія української мови (Лексика і фразеологія). – К.: Наукова думка, 1983. – С. 592 – 620.

Список населених пунктів.

Великий Говилів	19 – XVII – 247,	20 – X - 152;
Калагарівка	19 – XVII – 151,	20 – XVII – 49;
Кокосинці	19 – XVII – 168,	20 – XVII – 52;
Крогулець	19 – XVII – 261,	20 – X – 72;
Малий Говилів	19 – XVII – 248,	20 – X 153;
Мала Лука	19 – XVII – 149,	20 – XVII – 56;
Перемилів	19 – XVII – 249,	20 – X 156;
Раптівці;	19 – XVII – 171,	20 – XVII – 64;
Раків Кут;	19 – XVII – 253,	20 – X – 157;
Самолузки	19 XVII 258,	20 - X – 114;
Увисла	19 – XVII – 217,	20 – X – 178;
Целіїв	19 – XVII – 218,	20 – X – 179;
Яблонів	19 – XVII – 215,	20 – x – 176.

Роман Остап (Львів)

РЕЄСТР ВІЙСЬКА ЗАПОРОЗЬКОГО 1649 РОКУ ЯК ДЖЕРЕЛО ДЛЯ ЕТИМОЛОГІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПРІЗВИЩ

Im Artikel sind die Etymologien einer Reihe von Familiennamen aus dem Wörterbuch, das am anthroponymischen Material vom Gebiet Tscherniwzi verfasst wurde, bestimmt. Die modernen Familiennamen sind mit eigenen Personennamen, die im berühmten ukrainischen Schriftdenkmal – Register des Saporoshjeer Heeres aus dem Jahr 1649 vorhanden sind, gegenübergestellt. Das Vorhandensein der analysierenden von den Vornamen stammenden Familiennamen in einer der westlichen ukrainischen ethnischen Regionen zeugt von der gleichmäßigen Verbreitung in der Vergangenheit der entsprechenden eigenen Personennamen und von der Einheit des anthroponymischen Systems der Ukraine sowohl in der Vergangenheit als auch heute.

Українська антропоніміка має вагомі здобутки у вивченні класу прізвищ. Це стосується передусім дослідження їх формування як прізвищевих назв до першої половини ХІХ ст. (праці С.П. Бєвзєнка, М.Л. Худаша, П.П. Чучки), вирішення ряду теоретичних проблем, зокрема пов'язаних із визначенням періоду виникнення українських прізвищ (праці Л.Л. Гумецької, М.А. Жовтобрюха, І.Д. Сухомлища, М.Л. Худаша, П.П. Чучки), вивчення сучасного функціонування прізвищ у загальноукраїнському масштабі (праці І.М. Желєзняк, Л.Т. Масенко, Ю.К. Редька), спроб укласти словники українських прізвищ (рукописний 8-томний "Словник сучасних українських прізвищ" (25 тисяч прізвищ) Ю.К. Редька, який був укладений у 1967–1975 рр. і який генер Наукове товариство ім. Шевченка у Львові готує до друку).

Протягом останніх років спостерігаємо нову тенденцію у дослідженні прізвищ. Для неї характерною є пильна увага до регіональної ономастики. По-перше, це дає багатий джерельний матеріал, який ще не був у науковому вжитку. По-друге, допомагає окреслити і вирішити цілий ряд нерозв'язаних досі практичних і теоретичних проблем, наприклад, уточнити наше уявлення про ті чи інші словотвірні типи прізвищ на певній території. Учені починають усвідомлювати, що регіональні списки прізвищ вносять значні корективи навіть у наші знання про кількість українських прізвищ. Виявляється, володіємо такою величезною кількістю прізвищ, яка, на нашу думку, перевищує кількість прізвищ будь-якого слов'янського народу. Цей новий етап пов'язаний із такими вченими, як П.П. Чучка (його "Історико-етимологічний словник прізвищ українців Закарпаття", який готується до друку, без сумніву, стане подією в українській антропоніміці), В.О. Горпинич (недавно видав його "Словник прізвищ степової України" (75 тисяч прізвищ), Я. Пура (прізвища Рівненщини), Т. Марталого (прізвища Кіровоградської області), Б. Близнюк (прізвища Гуцульщини), І. Панчук (прізвища Опілля), І. Бачинська (прізвища переселенців з Польщі), Л.О. Кравченко (прізвища Лубенщини), С.В. Шеремета (прізвища північної Ірнопільщини) та ін. Особлива заслуга тут належить Г.Є. Бучко і С.Є. Панцю (прізвища Бойківщини і прізвищеві назви Лемківщини), які значною мірою спричинилися до закладення теоретичних основ і вироблення методичних принципів аналізу сучасних українських прізвищ.

У цьому руслі розвитку сучасної української антропоніміки перебуває і тільки що виданий "Словник прізвищ: практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівецьщини)" [11]. Це солідне за обсягом антропонімічного матеріалу (30 тисяч прізвищ) і ґрунтовне за науковим опрацюванням видання можна вважати вагомим здобутком чернівецьких ономастів. Його автори – відомі в українській мовознавчій науці вчені К.М. Лук'янюк (головний редактор), Н.Д. Бабич (редактор), укладачі – Н.Д. Бабич, Н.С. Конєсник, К.М. Лук'янюк, М.В. Скаб, Я.П. Редька. Рецензували книгу серед її виходом у світ професор Д.Г. Бучко і доцент І.М. Юрійчук. Звичайно, більш детальну оцінку словник одержить у майбутніх рецензіях, які, без сумніву, з'являться у наукових збірниках і журналах, оскільки вихід у світ такої книги є неординарною подією в нашій антропоніміці. Видання словника на нашу думку, стимулюватиме створення словників аналогічного типу в інших наукових центрах України.

У цій статті хочемо звернути увагу лише на один із багатьох важливих аспектів словника. Він зафіксував немало прізвищ, які або прямо збігаються з козацькими власними іменами середини ХVІІ століття, або мають ці імена в своїй основі. Відіменні прізвища становлять суттєву частину сучасного списку українських прізвищ [4:6; 14–12]. Їх здебільшого етимологізувати досить легко, оскільки немало імен, що лягли в їх основу, функціонують і зараз саме як власні особові імена. Разом із тим існує значна кількість прізвищ, в основах яких потуємо рідкісні імена, що уже вийшли з ужитку в минулі століття, і в такому разі саме імена з Реєстру Війська Запорозького 1649 року [9] чи іншої писемної пам'ятки попередніх епох стають цінним джерелом для підтвердження їх відіменного походження. Такі цікаві прізвища, від яких віє старовиною, є в кожному регіоні [13:68–94]. Крім християнських імен, в основах таких прізвищ можна відшукати і слов'янські автохтонні імена, як відкомполітні, так і відапслятивні.

Антропонімний матеріал у статті розділено на дві частини. У першій частині із сучасними прізвищами Чернівецьчини зіставлено християнські імена середини XVII ст., із списків козаків Реєстру Війська Запорозького 1649 року (літера А) [9]. У другій частині прізвища порівнюються з відапелятивними і відкомполітичними слов'янськими автохтонними іменами, занотованими у цій же писемній пам'ятці. Для зіставлення вибрано переважно ті імена, які не мають подвійних етимологій. Арабськими цифрами біля наведених антропонімів з Реєстру вказано номер аркуша оригіналу.

Частина 1

Прізвища українців Чернівецьчини	Козацькі власні імена з Реєстру (християнські)
1	2
Ада́м, Адаменко, Ада́мик, Ада́мко, Ада́мков, Ада́мов, Адамо́вич, Ада́мський, Адамчу́к, Адам'юк, Адамоу́к [11:19–20].	Адамъ Иваненко, 431. Пор. церк. Ада́м(ъ) [5:172]
Аку́ленко, Акулі́на, Акулі́на, Акулі́нін, Аку́лов, Акулю́нок [11:21]	Акула Евѣхим(н)ко, 46 зв. Пор. церк. Аку́ла [5:173].
Але́кса, Але́ксин, Алексю́к [11:22].	Алекса Донець, 412. Пор. церк. Але́кей [5:174].
Алекса́ндр, Алекса́ндріна, Алекса́ндров, Алекса́ндрович, Алекса́ндровський, Алекса́ндрой, Алекса́ндроя, Алекса́ндру, Алекса́ндрю́к [11:22].	Алекса(н)де(р) Ничипоренко, 429 зв. Пор. церк. Алекса́ндръ [5:174].
Алексіе́вич, Алексіе́нко, Алексі́йчик, Алексі́йчук, [11:22].	Алекси́и Шовкопля(с), 413 Пор. церк. Але́кей [5:174]
Амбро́жєвич, Амбро́зєвич, Амбро́с, Амбро́сій, Амбро́сійчук, Амбро́сь, Амбро́сю́к [11:23].	Амбро(ж)ко Дроздъ, 126. Пор.: "Амбро́с, Амбро́сь Амвросій" [1:548]. Пор. також сучасне чоловіче ім'я Амбро́сь < Амвросій [10:37].
Ана́к, Ана́ка, Анто́к [11:24].	Анъ Пилипенко, 435 зв Пор. церк. чол. ім'я Ани [12:16] або скорочення від Ан[аній] [5:176].
Ана́ній, Ананю́к [11:24].	Ананько Олдрице(н)ко, 43. Пор. церк. Ана́ній [5:176].
Андре́йко, Андре́йченко, Андре́йчєшин, Андре́йчїшин, Андре́йчук [11:24].	Андрей Кулай, 39 зв. Пор. церк. Андре́й [5:176]
Андрі́й, Андрі́йків, Андрі́йко, Андрі́їв, Андрі́їшин [11:25].	Андрї́й Малаый, 36 зв. Пор. церк. Андре́й [5:176].
Андрі́яш, Андрі́яшев, Андрі́яшен, Андрі́яшик, Андрі́яшко, Андрі́яшенко, Андрі́яшук [11:25].	Андрї́яшъ Бутъ, 44. Пор. церк. Андре́й [5:176]

1	2
Андрѡн, Андронѣнко, Андронѣнков, Андронѣць, Андрѡник. Андрѡнич, Андроничу́к, Андроши́чу́к, Андрѡнік, Андроні́чу́к. Андрѡнник, Андронѡвич, Андрончу́к, Андрошо к, Андроня́к [11:25].	Андрѡ(н) Ткаче(н)ко, 187 Пор. церк. Андрѡ(н), Андрѡшкѣ [5:176].
Андрѡс, Андрѡсов. Андрѡсь [11:25].	Андрѡ(с) согпикѣ, 369 зв Пор. церк. Андрѣ́й [5:176] Див. "Андрѡсь. Зменил від Андрій" [1:548].
Андрус, Андрусѣнко, Андрусик, Андрусів, Андрусѡв, Андруся́к [11:25].	Андрѡсѣ Момотѣнко, 172; Андру(с) Старе(н)ки(й), 171. Пор. церк. Андрѣ́й [5:176].
Андру́х, Андрухѡвич [11:25].	Андрѡхѣ Федѣнко, 438 зв. Пор. церк. Андрѣ́й [5:176].
Андру́шка [11:26].	Андрѡшкѣ Ба(й)буза, 205 зв. Пор.: "Андрѡшкѣ. Зменил від Андрій" [1:548].
Андру́шко, Андрушкѣвич [11:26].	Андрѡшко Першко, 168 зв. Пор. церк. Андрѣ́й [5:176].
Антипа, Антипенко, Антипин, Антипін, Антинов [11:27]	А(н)типѣ Климе(н)ко, 70; Антипѣ Гурынѣнко, 436 зв Пор церк. Антипѣ [5:177].
Антѡнѣнко, Антѡник, Антоничу́к, Антопів [11:27].	Антѡнѣ Луцина, 374 Пор. церк. Антѡні́й [5:178].
Антѡнѣць [11:27].	Анѣтонѣць Малы(й), 135. Пор. церк. Антѡві́й [5:178].
Анту́нов [11:27].	Антунѣ Носачѣ(н)ко, 175 Пор. церк. Антѡні́й [5:178].
Арсѣні́й, Арсені́чу́к [11:29].	Арсѣны(й) Попѡ(в) зя(т), 178. Пор. церк. Арсе́ній [5:180].
Арте́м, Арте́менко, Арте́мишко, Артемі́чу́к, Арте́мчу́к [11:29].	Арѣте́мѣ Заяѣ(н)ко, 429 зв. Пор. церк. Арте́мі́й [5:180].
Артимчу́к [11:29]	Арти(м) Кравѣѣнко, 199 зв; А(р)тимѣ Го(р)кушенѣ, 324. Пор. церк. Арте́мі́й [5:180].
Артю́х. Артюхѡв, Артюшѣнко [11:29].	А(р)тю(х) Ивановичѣ, 32; Артюхѣ Коло(д)ны(й), 404 зв Пор. церк. Арте́мі́й [5:180].
Архі́п, Архі́пов, Архіп'ю́к, Архипю́к, Архі́п, Архипѡв [11:29].	Архи(п) Де(с)ѣ(н)ко, 313 Пор. церк. Архі́пѣ [5:181].

Частина 2

Прізвища українців Чернівецьчини	Козацькі власні імена з Реєстру (слов'янські автохтонні)
1	2
Багно́к, Ба́гна, Багна́к [11:32].	Багно́ Горьдѣ(н)ко, 108 зв. Пор. ба́гнути “дуже хотіти, бажати; прагнути”.
Бажа́н, Бажа́нов, Бажа́нський [11:32].	Бажань Ско́ре(ц), 175 зв.
Біла́н, Біла́ник, Біла́нчук [11:46].	Бѣлань Кобенько, 181 зв.
Біла́ш, Білаше́вич, Білаше́нко, Білашо́в [11:46]	Бѣлашъ Дани(л)че(н)ко, 173 зв. Бѣлашъ Куриле(н)ко, 200.
Біли́к, Біли́ков [11:46].	Шпакъ Бѣликъ, 343.
Біть, Бінько́, Білю́к, Біля [11:47].	Биль Кита(й)горо(д)ски(й), 180 зв. Биль (< Бѣлякъ [8:132]).
Біля́к, Біляко́в [11:47].	Бѣлякъ Ермаченько, 370.
Бо́гдан, Богда́ник, Богда́нов, Богданови́ч, Богда́нський, Богданю́к [11:49]	Богданъ Лисица, 35 зв.
Бо́гуш [11:50].	Богушъ Косточька, 37. Богушъ – від САІ на зразок Богуславъ [2:90; 8:133].
Бо́жко [11:50].	Бо(ж)ко Боровы(й). 396 зв. Божко – від САІ на зразок Божедаръ [6:23].
Бори́севич, Бори́сенко, Бори́сик, Бори́сов, Бори́сюк [11:52].	Боры(с) Бороденько, 36; Бори(с) Гавриловичъ, 69 Борисъ – від САІ на зразок Бориславъ [2:31].
Бо́сий [11:54]	Босый Алекса(н)дре(н)ко. 45 [див. докл. 8:135 - 136]
Брайко́ [11:55].	Бра(й)ко Се(р)бине(н)ко, 2 зв. Пор. сербське чоловіче ім'я з XII ст. - Бранко [3:44]
Бра́йшко, Бра́тенко, Бра́тешко, Братке́вич, Братко́, Братко́в, Брату́ць, Брату́шко [11:55]	Бра(г) Кли(м)ко(в), 175 зв. Бра(т) – від САІ – композиція на зразок Братиславъ [6:23, 8:133].
Бу́т, Бу́та, Бу́тєйко, Бу́тєнко, Бу́тин, Бу́тов, Бу́то́к, Бу́тун, Бу́тя [11:63].	Бу(т) Демченъко. 137. Бу(т) – від САІ на зразок Голобуць [6:23, 8:132] або *Butьmъ/*Butьmѣт [15:52]
Вели́чко, Вели́чук, Вели́чко [11:69]	Величько Городе(ц)ки(й), 147 [див. докл. 8:135–136].
Во́йна, Во́йнюк, Во́йняк [11:78].	Война Тируне(н)ко, 97. Война – від САІ на зразок Воиславъ [6:23; 8:133].
Го́вор, Го́воров, Говору́н, Говору́шко [11:94].	Гово(р) Грыне(н)ко, 325 зв
Жда́н, Жда́ненко, Жда́нов [11:141].	Жда(н) Ивановичъ, 302 [див. докл. 8:134].

1	2
Желі́зко. Желі́зко́в [11.141].	Жели(з)ко Мала́ха, 316 зв. Див. ще Бог да(н) Жели(з)ко, 301 зв.
Зозу́левич, Зозу́лик, Зозу́льча́к, Зозу́льчик, Зозу́ля, Зозу́ля'к [11.156–157].	Зозула Па́насе(н)ко, 13.
Зуб, Зуба́к, Зуба́ха, Зубе́нко [11.157].	Зубь Ко(н)дра́те(н)ко, 437 [див. докл. 8.135–136].
Зубко́, Зубко́в [11.157].	Зубко Гла(д)ки(й), 164 зв.
Квітко́ [11.173].	Кві́тка Гуляни́цький, 96 [див. докл. 8.135].
Ма́лик [11.223].	Мали(к) Атама́не(н)ко, 180. Маликь - від САІ на зразок Малосла́в, Малогос́ть [2:76].
Ма́лиш, Ма́лишев, Ма́лише́нко, Ма́лишко. Ма́лишчу́к [11.224].	Малишъ Сторо́же(н)ко, 198. Малишъ Ши́н(н)ски(й). 183 зв.; Малишъ Слю́са(р), 381 зв.
Ма́лій [11.224]	Малі́(й) Сирова(т)че́нко, 177 зв.
Ма́лко, Ма́лко́в, Ма́лко́вич [11.224]	Ма(л)ко Козле́нко, 173
Ма́луш [11.224].	Малушъ Шо́стакови́ч, 75.
Ма́лю'га, Ма́люгін, Ма́люгін [11.224].	Малю́га Григо(р)е́ви(ч), 304.
Милаше́нко [11.236].	Милашъ Коро́ле́нко, 173 зв.
Не́краш [11.247].	Некрашъ Миките́(н)ко, 96 зв. На думку чеського ономаста Яна Свободи, імена з заперечною часткою Не- вживалися з охоронною метою.
Петре́ба, Петре́бин, Не́гре́бин, Не́тре́бко, Не́треб'ю'к, Не́требію'к [11.248].	Шишъче(н)ко Не́треба, 173
Неча́й, Неча́ев [11.248].	Неча(й) Ю(р)че́(н)ко, 344 зв.
Ні́нік, Ні́нчук [11.250].	Ни(н)ко Тов(сти)чы́(н)ко, 63. Ни(н)ко - від САІ на зразок Ни́номы́сль [6.24].
Позня́'к, Позню́'к, Позняко́в [11.281].	Познякъ Леше́(н)ко, 48 зв.
Прода́йко, Прода́н, Прода́ник. Проданчу́к, Прода́но'к [11.289].	Прода(н) Само(в)ски(й), 184.
Роде́нко [11.302], Роді́й, Роді́к, Роді́н, Роді́ця, Роді́ч, Роді́чу́к, Роді́ш [11.302–303].	Родовъ Ша́кола(н)ко, 201. *Родъ < або від християнського імені Родіо́нь [5:229], або від САІ на зразок Роди́славъ [6:33].
Собкі́в, Собко́, Собко́в [11.329].	Собько Поро́ховни́к, 204 зв. Собько - від САІ на зразок Собе́гордъ, Собе́славъ [6:25].
Станке́вич, Станко́в [11.334]	Ста(н)ко Омє(л)че́(н)ко, 131. Ста(н)ко - від САІ на зразок Стани́мирь [6:25]
1	2

Стрѣвъ, Стрѣйкѣ [11:338].	Строя Волошинь, 189 Строя – від САІ на зразок Строимирь [6:25]
Сулим. Сулимá, Сулимов [11 339].	Сулимь Семьєненко, 196. Сулимь – від САІ на зразок Сулимирь [6.25].
Томилѣнко, Томилин [11:349].	Томило Павловичь, 108; Томило Прима, 300.
Третья'к. Третьякѣв. Третья'к [11.351].	Третьякъ Вань. 413.
Шостак [11:400].	Шостакъ Ивахъненко, 338.

Отже, антропоніми з Реєстру Війська Запорозького 1649 року можуть виконувати важливу роль при визначенні походження і етимологій значної кількості прізвищ із території Чернівецьчини. Стосується це як християнських, так і слов'янських автохтонних імен. Деякі із вищезгаданих імен у Реєстрі виступають також і в функції прізвищевих назв [7:157]. Як бачимо, у сучасних українських прізвищах збереглася значна слов'янська антропонімна спадщина. Фіксується вона не лише в регіонах, що збігаються з територією, охопленою списками Реєстру, але й у регіонах, далеких від неї. Це свідчить про рівномірне поширення в минулому як слов'янських автохтонних, так і християнських імен, тобто розвиток української антропонімії в минулі століття проходив на всіх українських етнічних територіях одночасно і рівномірно.

Література

1. Гринченко Б.Д. Крестныя имена людей // Словарь української мови. Упоряд. з дод. влас. матеріалу Б. Гринченко. – К., 1909. – Т. 4. – С. 548-563.
2. Демчук М.О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV–XVII ст. – К.: Наук. думка, 1988. – 171 с.
3. Железняк И.М. Очерк сербохорватского антропонимического словообразования. – К.: Наук. думка, 1969. – 130 с.
4. Кравченко Л.О. Антропонімія Лубенщини. Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Київ, 2002. – 20 с.
5. Лексикон словенороськнй Памви Беринди / Підгот. до вид. В.В. Німчук. – К., 1961 (стародрук. перевид. фотомех способом) – 272 с.
6. Остап Р.І. Слов'янські автохтонні власні особові імена-композиції в чеських та українських прізвищах // Мовознавство. – 2002 – № 2–3. – С. 22–38.
7. Остап Р.І. Власні особові імена у функції прізвищевих назв // Українська лексика в історичному та ареальному аспектах. – К.: Наук. думка, 1991. – С. 155–163
8. Остап Р.І. Чоловічі слов'янські автохтонні імена в козацькій антропонімії // Українська історична та діалектна лексика – Вип. 2. – К.: Наук. думка, 1995. – С. 132–137.
9. Реєстр Війська Запорозького 1649 року: Транслітерація тексту – К.: Наук. думка, 1995. – 589 с.
10. Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей. Словник-довідник / За ред. В.М. Русанівського. – К.: Наук. думка, 1996 – 335 с.
11. Словник прізвищ практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівецьчини). – Чернівці: "Букрек", 2002. – 424 с.
12. Сулова А.В., Суперанская А.В. О русских именах. – Л.: Лениздат, 1991. – 220 с.
13. Шеремета С.В. Антропонімія північної Тернопільщини. Дис. на здобуття наук ступеня канд. філол. наук Рукопис. – Тернопіль, 2002 – 272 с.
14. Шеремета С.В. Антропонімія північної Тернопільщини. Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Івано-Франківськ, 2002 – 20 с.

Умовні скорочення

САІ слов'янське автохтонне власне особове ім'я
 церковне [ім'я]

Любов Осташ (Львів)

СУФІКСИ З ПРИГОЛОСНИМ –k– У ЧЕСЬКИХ ВЛАСНИХ ОСОБОВИХ ІМЕНАХ СЛОВ'ЯНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ

In the present article we have analyzed suffixes –ek, –ik, –k-a, –k-o, which form part of the official versions of Czech proper names of the Slavonic origin.

Slavonic autochthon names with these forms in the Czech anthroponimics, as for their quantity, occupy the third place after analogous names with the suffixes –an and –oř. We have researched a word-forming structure of the names with these suffixes, their stems as well as suffixes' valence.

Для творення власних особових імен чеська антропонімія активно використовує лексико-семантичний і морфологічний способи. У морфологічному способі словогвору розрізняємо імена, що виникли внаслідок усічення, і імена, утворені усічено-суфіксальним способом. З допомогою останнього утворена кількісно найбільша група імен. Об'єктом нашого дослідження є офіційні варіанти чеських власних особових імен слов'янського походження. Чеська антропонімія широко використовує в офіційному іменнику відкомполитні і відалелативні деривати. Вони характерні як для чоловічих, так і для жіночих імен.

Офіційні варіанти, які аналізуємо в статті, позбавлені будь-яких емоційних навантажень. Вони стилістично нейтральні. Про конотацію суфіксів говоримо лише у зв'язку з їхньою минулою роллю в системі чеської мови і з потребою мовного аналізу їх походження. Фактично ми говоримо про ті значення, які мали ці суфікси раніше, до набуття іменами з цими суфіксами (народними варіантами) статусу офіційних. Разом із тим слід мали на увазі, що ті самі суфікси, які сприймаються як нейтральні в офіційних іменах, у системі народного антропонімікону можуть творити емоційно забарвлені імена. Коли ж у деяких народних варіантах емоційний відтінок (напр., здрібнілості, пестливості) слабшає, вони починають виявляти тенденцію до переходу в розряд офіційних імен. На сучасному етапі найвиразніше таку тенденцію спостерігаємо в народних варіантах на –a, –ek, –k-a [15.29–30] (це один із шляхів повннення офіційного чеського іменника). Наприклад, самотійними іменами й офіційними варіантами стали такі імена: чол. *Radek, Zbyněk, Zdeněk*, жіні. *Zdenka Zdeňka* [18.170–171]. Раніше вони були лише народними варіантами.

Як зазначає Ф. Славський, суфікси із приголосним –k– є однією з найчисленніших і найважливіших груп слов'янських суфіксів [20.89]. Досліджуваний матеріал дає змогу